

Dönem : 1

Toplantı : 3 **MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 497 ye 2 nci ek**

Disiplin mahkemeleri kuruluş, yargılama usulü ve disiplin suçları ve cezaları hakkında kanun tasarısının Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen ve Millet Meclisince benimsenmeyen maddeleri hakkında Karma Komisyon raporu ile M. Meclisi, Cumhuriyet Senatosu ve Karma Komisyon metinleri (M. Meclisi 1/548; C. Senatosu 1/314)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 368)

Karma Komisyonun raporu

Millet Meclisi

Karma Komisyonu

Esas No. 1/548 - 1/314

Karar No. 2

14 . 5 . 1964

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz, 12 Mayıs 1964 günü Birleşiminde, disiplin mahkemeleri kuruluş, yargılama usulü ve disiplin suçları ve cezaları hakkında kanun tasarısının Millet Meclisi ile Cumhuriyet Senatosu arasındaki ihtilâflı maddelerini Anayasanın 92 nci maddesinin 5 nci fıkrası gereğince ve Hükmüt adına Millî Savunma Bakanlığı yetkilileri huzurunda incelenmiş ve aşağıdaki hususlar kararlaştırılmıştır.

1. Kanun başlığı ile kısım başlıklarının kesinleştiği ayrıca 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, nci maddeler ile geçici 1 ve 2 nci maddelerin kesinleştiği müşahade edilmiştir.

2. Komisyonumuz, tasarının 1 nci maddesindeki Millî Savunma Müsteşarlığı ile Jandarma Genel Kumandanlığında mahkeme kurulması hususunda prensibi kabul etmiş fakat maddeyi redaksiyon bakımından değiştirerek benimsemiştir.

3. Komisyonumuz, tasarının 6, 8, 9 ve 12 nci maddelerini 1 nci maddede kabul edilen prensibe göre müsteşarlık mahkemesi kurulacağından aynen kabul etmekle beraber redaksiyon bakımından maddeleri değiştirerek kabul etmiştir.

4. Komisyonumuz 15 nci maddede bu maddenin (D) fıkrasında Senatoyun yapmış olduğu disiplin kelimesinden evvel bir kalimesinin ilâvesini benimsemiş ve fakat (D) fıkrasındaki harfin (Ç) olarak düzeltilmesi benimsenmemiş bulunduğundan madde yeniden kaleme alınmıştır.

5. Komisyonumuz, tasarının 23 nci maddesindeki Senato değişikliğini benimsememekle beraber Millet Meclisinin kabul ettiği metinde de redaksiyon yaparak yeniden kaleme almıştır.

6. Komisyonumuz, tasarının 27 nci maddesinde Millet Meclisinin kabul ettiği metinde (hüküm açıklanması) tâbirinin yerine Senatoca kabul edilen (hüküm tefhimi) tâbirini benimsememiş ve bunu (hükümün tefhimi) olarak değiştirilmesini kabul ederek maddeyi yeniden kaleme almıştır.

7. Komisyonumuz, 31 nci maddede 1 nci maddede kabul edilen prensibe göre müsteşarlık mahkemesini kabul ettiğinden Senato metnini benimsemekle beraber matlap redaksiyona tabi tutularak itirazdan sonraki (.) kaldırılmış ve madde bu değişikliği ile kabul edilmiştir.

8. Komisyonumuz, 32 nci maddede Millet Meclisinin metnini benimsemekle beraber maddeyi matlapda değişiklik yaparak kabul edilmiştir.

9. Komisyonumuz, tasarının 36 neı maddesinde Senato metnini benimsemekle beraber madde metnindeki gözetim ve teftiş kelimelerinden sonra birer (,) koymak suretiyle redaksiyona tabi tutarak kabul etmiştir.

10. Komisyonumuz, 41 neı maddede jandarma uzatmalıları ile uzman çavuşların statüleri itibarı ile rütbenin geri alınmasının özel kanunlarına bırakılması prensibi kabul ettiğinden gerekli değişiklik yapılarak yeniden kaleme alınmıştır.

11. Komisyonumuz, 43 neı maddesinin hem suç hem dâva zaman aşımının birlikte kapsaması prensibini kabul ettiğinden madde yeniden kaleme alınmıştır.

12. Komisyonumuz, tasarının 57 neı maddesinin yalnız sözle hoşnutsuzluk yaratanlara inhisar ettirilmesini uygun bulmıyarak fiilleri ile de hoşnutsuzluk yaratanlara teşmili gerekeceğini kabul ederek madde yeniden kaleme alınmıştır.

13. Komisyonumuz, tasarının 62 neı maddesinde disiplin cezalarının etkilerinin, jandarma uzatmalı ve uzman çavuşlar için askerlik hizmetlerinden indirilmesinin fiilî inkânsızlığı karşısında terfilerinde nazara alınması gayesiyle yeniden kaleme alınmıştır.

14. Anayasanın 7 neı geçici maddesine tabi bir tasarıya ilişkin olduğundan, işbu raporun Genel Kurulda diğer bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesi ricası ile Yüksek Başkanlığa sunulur.

T. B. M. M.

Karma Komisyon Başkanı
Cumhurbaşkanına S. Ü.

Â. Artus

Sözcü

Artvin

S. Eminagaoglu

Kâtip

Amasya

(1, 6, 8, 9, 12, 32 neı maddelere muhalifim, söz hakkı mahfuzdur.)

İ. Sarıgöz

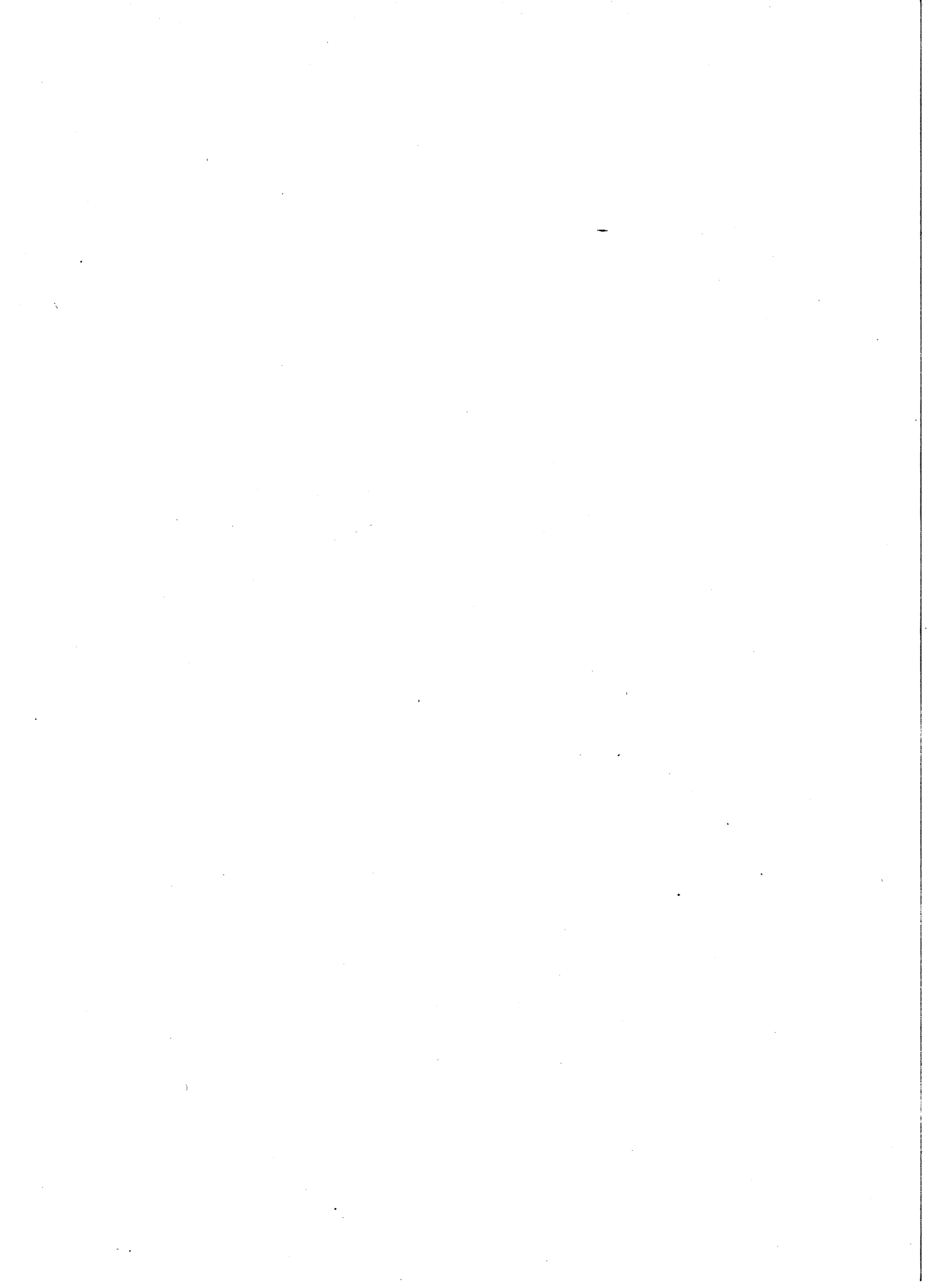
İnzada bulunamadı

Tekirdağ

S. Üren

Çanakkale

Â. Aksoy

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Kuruluş

MADDE 1. — Disiplin mahkemesi, alay, tümen ve daha büyük (deniz ve havada eşiti) komutanlıklar ile Kuvvet Komutanlıkları ve Genelkurmay Başkanlığı nezdinde kurulur.

Kuvvet Komutanlıklarının göstereceği lüzum üzerine veya doğrudan doğruya Genelkurmay Başkanlığınca, diğer komutanlık veya askerî kurum âmirlikleri nezdinde de disiplin mahkemesi kurulabilir.

Disiplin subayı ve niteliği

MADDE 6. — Nezdinde disiplin mahkemesi kurulan her komutanlıkta veya askerî kurum âmirliğinde askerî savcı hizmetinden atanmış bir disiplin subayı bulunur.

Tümen ve daha büyük (denizde ve havada eşidi) komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri nezdinde kurulan disiplin mahkemelerinde disiplin subaylığı görevini adli müşavir yapar.

Askerî savcı hizmetinden atanmış olan disiplin subayının veya bu görevi yapan adli müşavirin bulunmaması veya görevini yapmasını engelleyici sebeplerin var olması halinde disiplin subaylığı görevini diğer bir sınıf subayı yapabilir. Bu hallerde disiplin subayı nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmiri tarafından kıtada en az bir yıl hizmet görmüş olan ve taksirli suçların dışında bir cürüm ile hükümlü bulunmayan teğmen ile binbaşı rütbesindeki subaylar arasından seçilir.

Disiplin subaylıklarında ve disiplin mahkemelerinde tutanak kâtipliği yapmak üzere yeteri kadar asker kişi kullanılır.

Kuruluş yönünden yetki

MADDE 8. — Disiplin mahkemelerinin yetkisi, nezdinde kuruldukları komutanlığın veya askerî kurum âmirliğinin kadro ve kuruluşu ile sınırlıdır.

CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Kuruluş

MADDE 1. — Disiplin mahkemesi; alay, tümen, kolordu (Deniz ve Havada eşidi), ordu ve Kuvvet komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı, Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı ve Genel Kurmay Başkanlığı nezdinde kurulur.

Kuvvet komutanlarının, Jandarma Genel Komutanının ve Millî Savunma Başkanlığı Müsteşarının göstereceği lüzum üzerine veya doğrudan doğruya Genel Kurmay Başkanınca, diğer komutanlıklar veya askerî kurum âmirlikleri nezdinde de disiplin mahkemesi kurulabilir.

Disiplin subayı ve niteliği

MADDE 6. — Nezdinde disiplin mahkemesi kurulan her komutanlık veya askerî kurum âmirliği ile Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlığında askerî savcılar ve adli müşavirler arasından atanmış bir disiplin subayı bulunur.

Refakatinde adli müşavir bulunan kıta komutanlığı ve askerî kurum âmirliği nezdinde kurulan disiplin mahkemelerinde, disiplin subaylığı görevi bu adli müşavir veya yardımcıları tarafından yapılır.

Askerî savcılar ve adli müşavirler arasından atanmış olan disiplin subayının veya bu görevi yapan adli müşavir veya yardımcısının bulunmaması veya görevini yapmasını engelleyici sebeplerin var olması halinde disiplin subaylığı görevini diğer bir sınıf subayı yapabilir. Bu hallerde disiplin subayı, nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmiri ile Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı tarafından kıtada en az bir yıl hizmet görmüş olan ve taksirli suçların dışında bir cürüm ile hükümlü bulunmayan teğmen ile binbaşı rütbesindeki subaylar arasından seçilir.

Disiplin subaylıklarında ve disiplin mahkemelerinde tutanak kâtipliği yapmak üzere yeteri kadar asker kişi kullanılır.

Kuruluş yönünden yetki

MADDE 8. — Disiplin mahkemelerinin yetkisi nezdinde kuruldukları komutanlığın, askerî kurum âmirliğinin veya Millî Savunma Ba-

T. B. M. M. KARMA KOMİSYONUNUN
METNİ

Kuruluş

MADDE 1. — Disiplin mahkemesi; alay, tümen, kolordu (deniz ve havada eşidi), ordu komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları ile Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı ve Genelkurmay Başkanlığı nezdinde kurulur. Jandarma Genel Komutanının, Kuvvet Komutanlarının ve Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarının göstereceği lüzum üzerine veya doğrudan doğruya Genelkurmay Başkanlığınca, diğer komutanlıklar veya askerî kurum âmirlikleri nezdinde de disiplin mahkemesi kurulabilir.

Disiplin subayı ve niteliği

MADDE 6. — Nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutanlıklar veya askerî kurum âmirlikleri ile Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlığında askerî savcılar ve adli müşavirler arasından atanmış bir disiplin subayı bulunur.

Refakatinde adli müşavir bulunan kıta komutanlığı ve askerî kurum âmirliği nezdinde kurulan disiplin mahkemelerinde, disiplin subaylığı görevi bu adli müşavir veya yardımcıları tarafından yapılır.

Askerî savcılar ve adli müşavirler arasında atanmış olan disiplin subayının veya bu görevi yapan adli müşavir veya yardımcısının bulunmaması veya görevini yapmasını engelleyici sebeplerin var olması halinde disiplin subaylığı görevini diğer bir sınıf subayı yapabilir. Bu hallerde disiplin subayı, nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmiri ile Millî Savunma Bakanı Müsteşarı tarafından kıtada en az bir yıl hizmet görmüş olan ve taksirli suçlar dışında bir cürüm ile hükümlü bulunmayan teğmen ile binbaşı rütbesindeki subaylar arasından seçilir.

Disiplin subaylıklarında ve disiplin mahkemelerinde tutanak kâtipliği yapmak üzere yeteri kadar asker kişi kullanılır.

Kuruluş yönünden yetki

MADDE 8. — Disiplin mahkemelerinin yetkisi nezdinde kuruldukları komutanlığının, askerî kurum âmirliğinin veya Millî Savunma

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Kuvvet komutanlıklarının göstereceği lüzum üzerine veya doğrudan doğruya Genelkurmay Başkanlığınca bu yetki genişletilebilir veya daraltılabilir.

Rütbe yönünden yetki

MADDE 9. — Alay ve eşiti komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri nezdindeki disiplin mahkemeleri, erden yüzbaşıya kadar (yüzbaşı dâhil) askerler ile diğer asker kişileri,

Tümen ve eşiti komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri nezdindeki disiplin mahkemeleri erden yarbayya kadar (yarbay dâhil) askerler ile diğer asker kişileri,

Kolordu ve eşiti komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri ile Ordu ve Kuvvet komutanlıkları nezdindeki disiplin mahkemeleri erden albaya kadar (albay dâhil) askerler ile diğer asker kişileri,

Genelkurmay Başkanlığı nezdindeki disiplin mahkemesi erden general ve amirale kadar (general ve amiraller dâhil) asker ile diğer asker kişileri yargılamaya yetkilidirler.

Nezinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmirinin rütbe bakımından aynı mahkemenin yetkisine dâhil bulunması halinde bu komutan veya askerî kurum âmiri bir üst komutanlık veya askerî kurum âmirliği nezdinde kurulan disiplin mahkemesinde yargılanır.

Yetki ve hüküm uyumsuzlukları

MADDE 12. — Disiplin mahkemeleri arasında çıkacak yetki ve hüküm uyumsuzluklarını adli yönden müşterek üst komutanlık veya askerî kurum âmirliği nezdindeki disiplin mahkemesi çözümler.

Müşterek üst komutanlık veya askerî kurum âmirliği bulunmadığı takdirde bu konulardaki uyumsuzluklar Genelkurmay Başkanlığı nezdindeki disiplin mahkemesi tarafından kesin olarak çözümlenir.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

kanlığı Müsteşarlığının kadro ve kuruluşu ile sınırlıdır.

Disiplin mahkemelerinin bu yetkileri Kuvvet komutanlarının, Jandarma Genel Komutanının veya Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarının göstereceği lüzum üzerine veya doğrudan doğruya Genel Kurmay Başkanlığınca genişletilebilir veya daraltılabilir.

Rütbe yönünden yetki

MADDE 9. — Alay ve eşidi komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri nezdindeki disiplin mahkemeleri, erden yüzbaşıya kadar (yüzbaşı dâhil) askerler ile diğer asker kişileri,

Tümen ve eşidi komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri nezdindeki disiplin mahkemeleri erden yarbayya kadar (yarbay dâhil) askerler ile diğer asker kişileri,

Kolordu ve eşidi komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri ile Ordu ve Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı nezdindeki disiplin mahkemeleri erden albaya kadar (albay dâhil) askerler ile diğer asker kişileri,

Genelkurmay Başkanlığı nezdindeki disiplin mahkemesi erden general ve âmirale kadar (general ve âmiraller dâhil) askerler ile diğer asker kişileri yargulamaya yetkilidirler.

Nezinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmirinin rütbe bakımından aynı mahkemenin yetkisine dâhil bulunması halinde bu komutan veya askerî kurum âmiri bir üst komutanlık veya askerî kurum âmirliği nezdinde kurulan disiplin mahkemesinde yargılanır.

Yetki ve hüküm uyumsuzlukları

MADDE 12. — Disiplin mahkemeleri arasında çıkacak yetki ve hüküm uyumsuzluklarını adli yönden müşterek üst komutanlık veya askerî kurum âmirliği nezdindeki disiplin mahkemesi çözümler.

Müşterek üst komutanlık veya askerî kurum âmirliği bulunmadığı takdirde bu konulardaki uyumsuzluklar Genelkurmay Başkanlığı nezdinde

T. B. M. M. Karma Ko.

Bakanlığı Müsteşarlığının kadro ve kuruluşu ile sınırlıdır.

Disiplin mahkemelerinin bu yetkileri Jandarma Genel Komutanının, Kuvvet Komutanlarının veya Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarının göstereceği lüzum üzerine veya doğrudan doğruya Genelkurmay Başkanlığınca genişletilebilir veya daraltılabilir.

Rütbe yönünden yetki

MADDE 9. — Alay veya eşidi komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri nezdindeki disiplin mahkemeleri erden yüzbaşıya kadar (yüzbaşı dâhil) askerler ile diğer askerî kişileri,

Tümen ve eşidi komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri nezdindeki disiplin mahkemeleri erden yarbayya kadar (yarbay dâhil) askerler ile diğer asker kişilerin,

Kolordu ve eşidi komutanlıkları veya askerî kurum âmirlikleri ile Ordu Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları, Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı nezdindeki disiplin mahkemeleri erden albaya kadar (albay dâhil) askerler ile diğer askerî kişileri,

Genelkurmay Başkanlığı nezdindeki disiplin mahkemesi erden general ve âmirale kadar (general ve âmiraller dânil) askerler ile diğer asker kişileri yargulamaya yetkilidir.

Nezinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmirinin rütbe bakımından aynı mahkemenin yetkisine dâhil bulunması halinde bu komutan veya askerî kurum âmiri bir üst komutanlık veya askerî kurum âmiri nezdinde kurulan disiplin mahkemesinde yargılanır.

Hüküm veya yetki uyumsuzlukları

MADDE 12. — Disiplin mahkemeleri arasında çıkacak hüküm veya yetki uyumsuzluklarını adli yönden müşterek üst komutanlık veya askerî kurum âmirliği nezdindeki disiplin mahkemesi çözümler.

Müşterek üst komutanlık veya askerî kurum âmirliği bulunmadığı takdirde bu konulardaki uyumsuzluklar Genelkurmay Başkanlığı

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Disiplin soruşturması sonunda yapılacak işlem

MADDE 15. — Disiplin hazırlık soruşturması sonunda nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmiri tarafından aşağıdaki işlemler yapılır :

A) Eylem adliye mahkemelerinin veya askerî mahkemelerin görevine giren bir suç ise, evrak görevli mercie gönderilir.

B) Eylem bu kanunda yazılı bir disiplin suçu olmayıp, disiplin tecavüzü ise özel kanun hükümleri uygulanır.

C) Dâva açılmasını gerektirir yeter sebepler bulunmazsa kovuşturmaya yer olmadığına karar verilir. Bu karar evvelce sorguya çekilmiş sanığa da tebliğ edilir.

D) Dâva açılmasını gerektirir yeter sebepler varsa bir iddianame ile disiplin mahkemesinde dâva açılır.

Başkan ve üyelerin dâvaya bakamaması ve reddi

MADDE 23. — I - Disiplin mahkemeleri başkan ve üyeleri aşağıdaki hallerde bu görevi yapamazlar veya aynı sebeplerle reddedilebilirler :

A) Suçtan kendisi zarar görmüş ise,

B) Sanık ve mağdur ile aralarında evlilik veya vesayet ilişkisi bulunmuş veya bulunuyorsa,

C) Sanık veya suçtan zarar görenle aralarında kan veya sıhrî usul ve fûru hısımlığı yahut evlât edinme ilişkisi veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya evlilik kalmasa bile ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) sıhrî civar hısımlığı varsa,

D) Aynı dâvada nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmiri sıfatı ile işlem veya disiplin subaylığı yahut sanık müdafiliği görevlerini yapmış ise,

E) Aynı dâvada tanık veya bilirkişi olarak dinlenmiş ise,

F) Tarafsızlığını şüpheye düşürecek haller mevcutsa,

II - Aleyhine kanun yoluna gidilen disiplin mahkemesi hükmünün, üst disiplin mahkemesinde incelenmesinde, hükme katılan disiplin mahkemesi başkan ve üyesi üst disiplin mahkemesinde bu hükmün incelenmesine katılamaz.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

deki disiplin mahkemesi tarafından çözümlenir.

Disiplin soruşturması sonunda yapılacak işlem

MADDE 15. — Disiplin hazırlık soruşturması sonunda nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmiri tarafından aşağıdaki işlemler yapılır :

A) Eylem adliye mahkemelerinin veya askerî mahkemelerin görevine giren bir suç ise, evrak görevli mercie gönderilir.

B) Eylem bu kanunda yazılı bir disiplin suçu olmayıp, disiplin tecavüzü ise özel kanun hükümleri uygulanır.

C) Dâva açılmasını gerektirir yeter sebepler bulunmazsa kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilir. Bu karar evvelce sorguya çekilmiş sanığa da tebliğ edilir.

Ç) Dâva açılmasını gerektirir yeter sebepler varsa bir iddianame ile disiplin mahkemesinde dâva açılır.

Başkan ve üyelerin dâvaya bakamaması ve reddi

MADDE 23. — I - Disiplin mahkemeleri başkan ve üyeleri aşağıdaki hallerde bu görevi yapamazlar veya aynı sebeplerle reddedilebilirler :

A) Suçtan kendisi zarar görmüş ise,

B) Sanık ve mağdur ile aralarında evlilik veya vesayet ilişkisi bulunmuş veya bulunuyorsa,

C) Sanık veya suçtan zarar görenle aralarında kan veya sıhrî usul ve fûru hısımlığı yahut evlât edinme ilişkisi veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya evlilik kalmasa bile ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) sıhrî civar hısımlığı varsa,

Ç) Aynı dâvada nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmiri sıfatı ile işlem veya disiplin subaylığı yahut sanık müdafiliği görevlerini yapmış ise,

D) Aynı dâvada tanık veya bilirkişi olarak dinlenmiş ise,

E) Tarafsızlığını şüpheye düşürecek haller mevcutsa,

II - Aleyhine kanun yoluna gidilen disiplin mahkemesi hükmünün, üst disiplin mahkemesinde incelenmesinde, hükme katılan disiplin

T. B. M. M. Kararı Ko.

ğı nezdindeki disiplin mahkemesi tarafından çözümlenir.

Disiplin soruşturması sonunda yapılacak işlem

MADDE 15. — Disiplin hazırlık soruşturması sonunda nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmiri tarafından aşağıdaki işlem yapılır

A) Eylem adliye mahkemelerinin veya askerî mahkemelerin görevine giren bir suç ise, evrak görevli mercie gönderilir.

B) Eylem bu kanunda yazılı bir disiplin suçu olmayıp, disiplin tecavüzü ise özel kanun hükümleri uygulanır.

C) Dâva açılmasını gerektirir yeter sebepler bulunmazsa kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilir. Bu karar evvelce sorguya çekilmiş sanığa da tebliğ edilir.

D) Dâva açılmasını gerektirir yeter sebepler varsa bir iddianame ile disiplin mahkemesinde dâva açılır.

Başkan ve üyelerin dâvaya bakamaması ve reddi

MADDE 23. — I - Disiplin mahkemelerinin başkan ve üyeleri aşağıdaki hallerde bu görevi yapamazlar veya aynı sebeplerle reddedilebilirler :

A) Suçtan kendisi zarar görmüş ise,

B) Sanık ve mağdur ile aralarında evlilik veya veraset ilişkisi bulunmuş veya bulunuyorsa,

C) Sanık veya suçtan zarar görenle aralarında kan veya sıhrî usul ve fûru hısımlığı yahut evlât edinme ilişkisi veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya evlilik kalmasa bile ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) sıhrî civar hısımlığı varsa,

D) Aynı dâvada nezdinde disiplin mahkemesi kurulan komutan veya askerî kurum âmiri sıfatı ile işlem veya disiplin subaylığı yahut sanık müdafiliği görevlerini yapmış ise,

E) Aynı dâvada tanık veya bilirkişi olarak dinlenmiş ise,

F) Tarafsızlığını şüpheye düşürecek haller mevcutsa,

II - Aleyhine kanun yoluna gidilen Disiplin Mahkemesi hükmünün, üst Disiplin Mahkemesi

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Duruşmanın bitmesi ve hüküm

MADDE 27. — Duruşma hükmün açıklanması ile biter.

Hüküm, sanığın beraetine veya hükümlülüğüne veya dâvanın ortadan kaldırılmasına yahut disiplin mahkemesinin görevsizlik veya yetkisizliğine dair olur.

KANUN YOLU

İtiraz, süresi ve inceleme mercii

MADDE 30. — Disiplin mahkemelerinden verilen hükümlere karşı tefhim veya tebliğden itibaren üç gün içinde bir üst disiplin mahkemesinde itiraz edilebilir.

Genelkurmay Başkanlığı Disiplin Mahkemesinin hükümlerine karşı yapılan itirazı, itiraz edilen hükme katılmıyan başkan ve üyelere kurulan yeni bir kurul inceler.

İtirazın nereye yapılacağı, şekli ve itiraz sebepleri

MADDE 32. — İtiraz, hükmü veren disiplin mahkemesinin nezdinde kurulduğu komutan veya askerî kurum âmirine yapılır.

İtiraz sebepleri yazılı olarak verilebileceği gibi sanığın en yakın âmirine yapılacak beyan üzerine düzenlenecek bir tutanak şeklinde de olabilir.

İtiraz, kural olarak hükmün kanuna aykırılığı sebebine dayanır.

Hukukî bir kuralın uygulanmaması yahut yanlış uygulanması kanuna aykırılıktır.

Aşağıdaki hallerde kanuna mutlaka aykırılık var sayılır :

- A) Disiplin mahkemesinin kanun dairesinde kurulmamış olması,
- B) Başkan ve üyelik niteliklerini haiz olmıyan bir başkan veya üyenin hükme katılması,
- C) Makbul bir şüpheden dolayı hakkında ret istemi olup da bu istem kabul edildiği halde başkan veya üyenin hükme katılması, veyahut bu istemin kanuna aykırı olarak reddolunması suretiyle başkan ve üyenin hükme katılmış olması,
- D) Disiplin mahkemesinin kanuna aykırı olarak dâvaya bakmaya kendini görevli veya rütbe yönünden yetkili görmesi,

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

mahkemesi başkan ve üyesi üst disiplin mahkemesinde bu hükmün incelenmesine katılamaz.

Duruşmanın bitmesi ve hüküm

MADDE 27. — Duruşma hükmün tefhimi ile biter.

Hüküm, sanığın beraetine veya hükümlülüğüne veya dâvanın düşmesine yahut disiplin mahkemesinin görevsizliğine veya yetkisizliğine dair olur.

Hükümlülük halinde, disiplin mahkemesince cezanın derhal yerine getirilmesine karar verilebilir.

İtiraz, süresi ve inceleme mercii

MADDE 31. — Disiplin mahkemelerinden verilen hükümlere karşı tefhim veya tebliğden itibaren üç gün içinde bir üst disiplin mahkemesinde itiraz edilebilir.

Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı ile Genelkurmay Başkanlığı nezdinde kurulan disiplin mahkemelerinin hükümlerine karşı yapılan itirazı, itiraz edilen hükme katılmıyan ve onlardan daha kıdemli olan başkan ve üyelerden kurulu yeni bir kurul inceler. Buna rağmen uygun nitelikte başkan ve üye bulunmazsa, en yüksek komuta makamından itibaren sıra ile aşağı derecelerdeki komuta mevkilerinde bulunan subaylar başkan ve üye olarak görevlendirilirler.

İtirazın nereye yapılacağı, şekli ve itiraz sebepleri

MADDE 32. — Sanık tarafından yapılan itiraz, hükmü veren disiplin mahkemesinin nezdinde kurulduğu komutana veya askerî kurum âmirine yapılır.

İtiraz sebepleri yazılı olarak verilebileceği gibi sanığın en yakın âmirine yapılacak beyan üzerine düzenlenecek bir tutanak şeklinde de olabilir.

İtiraz, kural olarak hükmün kanuna aykırılığı sebebine dayanır.

Hukukî bir kuralın uygulanmaması yahut yanlış uygulanması kanuna aykırılıktır.

Aşağıdaki hallerde kanuna mutlaka aykırılık var sayılır :

T. B. M. M. Karma Ko.

sinde incelenmesinde, hükme katılan Disiplin Mahkemesi Başkan ve Üyesi üst Disiplin Mahkemesinde bu hükmün incelenmesine katılamaz.

Duruşmanın bitmesi ve hüküm

MADDE 27. — Duruşma hükmün tefhimi ile biter.

Hüküm, sanığın bereatine veya hükümlülüğüne veya dâvanın düşmesine yahut Disiplin Mahkemesinin görevsizliğine veya yetkisizliğine dair olur.

Hükümlülük halinde, Disiplin Mahkemesince cezanın derhal yerine getirilmesine karar verilebilir.

İtiraz süresi ve inceleme mercii

MADDE 31. — Disiplin mahkemelerinden verilen hükümlere karşı tefhim veya tebliğinden itibaren üç gün içinde bir üst Disiplin Mahkemesinde itiraz edilebilir.

Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı ile Genelkurmay Başkanlığı nezdinde kurulan Disiplin mahkemelerinin hükümlerine karşı yapılan itirazı, itiraz edilen hükme katılmıyan ve onlardan daha kıdemli olan başkan ve üyelerden kurulu yeni bir kurul inceler. Buna rağmen uygun nitelikte başkan ve üye bulunmazsa, en yüksek komuta makamından itibaren sıra ile aşağı derecelerdeki komuta mevkilerinde bulunan subaylar başkan ve üye olarak görevlendirilirler.

İtirazın nereye yapılacağı, şekli ve sebepleri

MADDE 32. — İtiraz, hükmü veren Disiplin Mahkemesinin nezdinde kurulduğu komutana veya askerî kurum âmirine yapılır.

İtiraz sebepleri yazılı olarak verilebileceği gibi sanığın en yakın âmirine yapılacak beyan üzerine düzenlenecek bir tutanak şeklinde de olabilir.

İtiraz, kural olarak hükmün kanuna aykırılığı sebebine dayanır.

Hukukî bir kuralın uygulanmaması yahut yanlış uygulanması kanuna aykırılıktır.

Aşağıdaki hallerde kanuna mutlak aykırılıklar sayılır :

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

- E) Disiplin subayının veya kanunen bulunması gerekli diğer bir kişinin yokluğunda duruşma yapılması,
F) Sözlü duruşma sonucu olarak verilen hükümde duruşmanın açıklığı kuralına uyulmamış olması,
G) Hükümün gerekçesiz bulunması,
H) Hüküm için önemli olan noktalarda mahkeme kararı ile savunma hakkının kısıtlanmış olması.

(Gözetim ve teftiş)

MADDE 36. — Disiplin mahkemeleri ile disiplin subaylıklarının ve disiplin ceza ve tutuk evlerinin idari işlerinin gözetimi silsile yoluyla komutanlıklarca veya askerî kurum âmirliklerince, teftişi Millî Savunma Bakanlığı Askerî Adalet müfettişleri aracılığı ile genel hükümlere göre yapılır.

Bu gözetim ve teftiş görevine dayanılarak yargı işlerine karışılmaz.

İKİNCİ KISIM

DISİPLİN SUÇLARI VE CEZALARI

Disiplin suç ve cezaları

MADDE 41. — Disiplin suçları bu kanunun oda hapsi ve göz hapsi cezaları ile cezalandırıldığı eylemlerdir. Bu kanuna göre verilecek oda ve göz hapsi cezaları üç günden iki aya kadardır. Jandarma uzatmalıları ve uzman çavuşları dışında erbaşlar hakkında rütbenin geri alınması cezası da verilebilir.

Disiplin mahkemesi, bu kanunu uygularken, maddede yazılı cezanın aşağı ve yukarı hadleri arasında cazayı serbestçe takdir eder.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

- A) Disiplin mahkemesinin kanun dairesinde kurulmuş olması,
B) Başkan ve üyelik niteliklerini haiz olmayan bir başkan veya üyenin hükme katılması,
C) Makbul bir şüpheden dolayı hakkında ret istemi olup da bu istem kabul edildiği halde başkan veya üyenin hükme katılması, veyahut bu istemin kanuna aykırı olarak reddolunması suretiyle başkan ve üyenin hükme katılmış olması,
Ç) Disiplin mahkemesinin kanuna aykırı olarak dāvaya bakmaya kendini görevli veya rütbe yönünden yetkili görmesi,
D) Disiplin subayının veya kanunen bulunması gerekli diğer bir kişinin yokluğunda duruşma yapılması,
E) Sözlü duruşma sonucu olarak verilen hükümde duruşmanın açıklığı kuralına uyulmamış olması,
F) Hükümün gerekçesiz bulunması,
G) Hüküm için önemli olan noktalarda mahkeme kararı ile savunma hakkının kısıtlanmış olması.

Gözetim ve teftiş

MADDE 36. — Disiplin mahkemeleri ile disiplin subaylıklarının ve disiplin ceza ve tutuk evlerinin idari işlerinin gözetimi silsile yoluyla komutanlıklarca veya askerî kurum âmirliklerince, teftişi Millî Savunma Bakanlığı Askerî Adalet müfettişlerince genel hükümlere göre yapılır.

Bu gözetim ve teftiş görevine dayanılarak yargı işlerine karışılmaz.

İKİNCİ KISIM

DISİPLİN SUÇLARI VE CEZALARI

Disiplin suç ve cezaları

MADDE 41. — Disiplin suçları bu kanunun oda hapsi veya göz hapsi cezaları ile cezalandırıldığı eylemlerdir. Bu kanuna göre verilecek oda veya göz hapsi cezaları üç günden iki aya kadardır. Erbaşlar hakkında asli ceza ile birlikte rütbenin geri alınması cezası da verilebilir.

T. B. M. M. Karma Ko.

- A) Disiplin Mahkemesinin kanun dairesinde kurulmamış olması,
B) Başkan ve üyelik niteliklerini haiz olmayan bir başkan veya üyenin hükme katılması,
C) Makbul bir şüpheden dolayı hakkında ret istemi olup da bu istem kabul edildiği halde başkan veya üyenin hükme katılması, veyahut bu istemin kanuna aykırı olarak reddolunması suretiyle başkan ve üyenin hükme katılmış olması,
D) Disiplin Mahkemesinin kanuna aykırı olarak dāvaya bakmaya kendisini görevli veya rütbe yönünden yetkili görmesi,
E) Disiplin subayının veya kanunen bulunması gerekli diğer bir kişinin yokluğunda duruşma yapılması, (sözlü)
F) Sözlü duruşma sonucu olarak verilen hükümde duruşmanın açıklığı kuralına uyulmamış olması,
G) Hükümün gerekçesiz bulunması,
H) Hüküm için önemli olan noktalarda mahkeme kararı ile savunma hakkının kısıtlanmış olması,

Gözetim ve teftiş

MADDE 36. — Disiplin mahkemeleri ile disiplin subaylıklarının ve disiplin ceza ve tutuk evlerinin idari işlerinin gözetimi, silsile yolu ile komutanlıklarca veya askerî kurum âmirliklerince teftişi, Millî Savunma Bakanlığı Askerî Adalet müfettişlerince genel hükümlere göre yapılır.

Bu gözetim ve teftiş görevine dayanılarak yargı işlerine karışılmaz.

İKİNCİ KISIM

Disiplin suçları ve cezaları

Disiplin suç ve cezaları

MADDE 41. — Disiplin suçları, bu kanunun oda hapsi veya göz hapsi ile cezalandırıldığı eylemlerdir. Bu kanuna göre verilecek oda veya göz hapsi cezaları üç günden iki aya kadardır. Erbaşlar hakkında asli ceza ile birlikte rütbenin geri alınması cezası da verilebilir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Disiplin suçlarında dâva zamanasını

MADDE 43. — Disiplin suçlarına ait dâvalarda suç tarihinden itibaren altı ay içinde disiplin mahkemelerince hüküm verilmemiş olursa dâva zamanasına uğrar.

Hoşnutsuzluğa kışkırtanlar

MADDE 57. — Arkadaşlarını sözle hoşnutsuzluğa kışkırtanlar bir aya kadar oda veya göz hapsi cezası ile cezalandırılırlar.

Disiplin cezalarının etkisi

MADDE 62. — Yedek subay, erbaş ve erler hakkında disiplin mahkemeleri tarafından verilen ve yerine getirilen oda hapsi cezaları askerlik hizmet sürelerinden indirilir ve bu kişiler o kadar süre geç terhis edilir.

Muvazzaf subay, askerî memur ve astsubaylar ile sivil personel hakkında verilen ve yerine getirilen oda ve göz hapsi cezaları bunların yükselmelerinde nazara alınmak üzere sicillerine işlenir.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

Disiplin mahkemesi, bu kanunu uygularken, maddede yazılı cezanın aşağı ve yukarı hadleri arasında cezayı serbestçe takdir eder.

Disiplin suçlarında dâva zamanlaşımı

MADDE 43. — Disiplin suçlarına ait dâvalarda suç tarihinden itibaren üç ay içinde disiplin mahkemelerince hüküm verilmemiş olursa dâva zamanlaşımına uğrar.

Arkadaşlarını askerlikten soğutmaya kışkırtanlar

MADDE 57. — Arkadaşlarını sözlü hoşnutsuzluğa kışkırtanlar bir aya kadar oda veya göz hapsi cezası ile cezalandırılırlar.

Disiplin cezalarının etkisi

MADDE 62. — Yedek subay, erbaş ve erler hakkında disiplin mahkemeleri tarafından verilen ve yerine getirilen oda hapsi cezaları askerlik hizmet sürelerinden indirilir ve bu kişiler o kadar süre geç terhis edilirler.

Muvazzaf subay, askerî memur ve astsubaylar ile sivil personel hakkında verilen ve yerine getirilen oda veya göz hapsi cezaları bunların yükselmelerinde nazara alınmak üzere sicillerine işlenir.

Bu hüküm yedinci madde mucibince verilecek özel cezalarda da tatbik olunur.

T. B. M. M. Karma Ko.

Jandarma uzatmalı ve uzman çavuşları hakkında, rütbenin geri alınması hususunda, özel kanun hükümleri uygulanır.

Disiplin Mahkemesi, bu kanunu uygularken, maddede yazılı cezanın aşağı ve yukarı hadleri arasında cezayı serbestçe takdir eder.

Disiplin suçlarında zamanlaşımı

MADDE 43. — Disiplin suçlarına ait dâvalarda, suç tarihinden itibaren beş ay içinde disiplin mahkemelerince hüküm verilmemiş olursa dâva zamanlaşımına uğrar.

Hoşnutsuzluk yaratanlar

MADDE 57. — Arkadaşları arasında söz veya fiilleri ile hoşnutsuzluk yaratanlar bir aya kadar oda veya göz hapsi ile cezalandırılırlar.

Disiplin cezalarının etkisi

MADDE 62. — Yedek subay, (uzatmalılar ve uzman çavuşlar hariç) erbaş ve erler hakkında disiplin mahkemeleri tarafından verilen ve yerine getirilen oda hapsi cezaları askerlik hizmeti sürelerinden indirilir ve bu kişiler o kadar süre geç terhis edilir.

Muvazzaf subay, askerî memur ve astsubaylar, sivil personel ile uzatmalılar ve uzman çavuşlar hakkında verilen ve yerine getirilen oda ve göz hapsi cezaları bunların yükselmelerinde nazara alınmak üzere sicillerine işlenir.